

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 399/2013
ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Α΄ ΤΑΚΤΙΚΗ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ
Συνεδρίαση της 21^{ης} Νοεμβρίου 2013**

Σύνθεση :

Πρόεδρος: Ιωάννης Σακελλαρίου, Πρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Μέλη: Μιχαήλ Απέσσος, Αλέξανδρος Καραγιάννης, Αντιπρόεδροι του ΝΣΚ, Χριστόδουλος Μπότσιος, Ιωάννα Καραγιαννοπούλου, Ανδρέας Χαρλαύτης, Ανδρέας Γραμματικός, Θεόδωρος Ψυχογιός, Παναγιώτης Σπανός, Ευγενία Βελώνη, Αικατερίνη Γρηγορίου, Στυλιανή Χαριτάκη, Δημήτριος Χανής, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Γαρυφαλιά Σκιάνη, Κωνσταντίνος Κατσούλας, Ελένη Σβολοπούλου, Δημήτριος Μακαρονίδης, Αλέξανδρος Ροϊλός, Κωνσταντίνα Χριστοπούλου, Ευαγγελία Σκαλτσά, Κυριακή Παρασκευοπούλου, Ελένη Πασαμιχάλη, Χριστίνα Διβάνη, Σταύρος Σπυρόπουλος, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια : Χριστίνα Διβάνη, Νομική Σύμβουλος του Κράτους.

Αριθμός ερωτήματος: Το υπ' αριθμ. πρωτ. Δ 1104384 ΕΞ 2013/28-6-2013 έγγραφο του Υπουργείου Οικονομικών /Γενικής Δ/νσεως Φορολογικών Ελέγχων & Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων/Επιχειρησιακής Μονάδας Είσπραξης/Τμήματος Δ'.

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται: α) εάν η απαγόρευση εκποίησης της ακινήτου περιουσίας του Γ. Α., που επιβλήθηκε με διάταξη του Προέδρου της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και ελέγχου των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης, κατά τις διατάξεις των άρθρων 46 και 48 του ν.3691/2008, εμποδίζει την επίσπευση προγράμματος αναγκαστικού πλειστηριασμού των ακινήτων αυτών εκ μέρους του Δημοσίου για χρέη του Γ. Α. προς το Δημόσιο και, β) σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο παραπάνω ερώτημα, αν υφίσταται χρονικός περιορισμός για τη συγκεκριμένη απαγόρευση και ποιος είναι αυτός.

Επί του ως άνω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους γνωμοδότησε ως ακολούθως :

I. Α. Από το έγγραφο του ερωτήματος και τα αναφερόμενα σε αυτό συνοδευτικά στοιχεία προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Από έρευνα που διενεργήθηκε από την Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και ελέγχου των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης, προέκυψε ότι ο Γ. Α. από κοινού με τους λοιπούς νομίμους εκπροσώπους της εταιρίας με την επωνυμία «...Α.Ε.», «*παρακράτησαν Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ), τον οποίο είχαν εισπράξει για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου και όφειλαν να αποδώσουν σ' αυτό μέσα στις προβλεπόμενες από τον νόμο προθεσμίες*», ενώ παράλληλα δεν απέδωσαν και λοιπούς φόρους, συνολικού ύψους 11.999.067,02 ευρώ. Το προαναφερθέν «*εγκληματικό προϊόν το ιδιοποιήθηκαν παρανόμως και στη συνέχεια το ανέμιξαν με άλλα νομίμως κατεχόμενα απ' αυτούς περιουσιακά στοιχεία, το χρησιμοποίησαν στις εν γένει οικονομικές δραστηριότητες τους το διακίνησαν μέσω του τραπεζικού συστήματος και το κατείχαν επί μακρόν σκοπεύοντας τη νομιμοποίηση του και αποκρύπτοντας την αληθή προέλευση του*».

2. Κατόπιν των ανωτέρω, επειδή κρίθηκε ότι συνέτρεχε νόμιμος λόγος και κατεπίγουσα περίπτωση απαγορεύσεως της εκποιήσεως ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο μεταβιβάσεως των ανωτέρω περιουσιακών στοιχείων, δεδομένου ότι αυτά υπόκεινται σε κατάσχεση και δήμευση, σύμφωνα με το άρθρο 46 του Ν.3691/2008, ο Πρόεδρος της Αρχής, με την από 31-1-2012 υπ' αριθ. 27/2012 διάταξη του, έχοντας υπόψη τις διατάξεις των άρθρων 7Α και 48 του ν.3691/2008, προέβη, μεταξύ άλλων, στην απαγόρευση της εκποίησης ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο μεταβίβασης της ακίνητης περιουσίας του κατηγορουμένου Γ.Α.

3. Την 17-7-2013, ο Προϊστάμενος της Επιχειρησιακής Μονάδας Είσπραξης του ΥΠΟΙΚ επισπεύδει πρόγραμμα αναγκαστικού πλειστηριασμού ακινήτου του ως άνω οφειλέτη του Δημοσίου Α.Γ., το οποίο έχει κατασχεθεί με την υπ' αριθμ. 821/6-2-2012 έκθεση αναγκαστικής κατασχέσεως του Δικαστικού Επιμελητή του Πρωτοδικείου Νάξου Δανιήλ Θ. Θεοδοσίου και, συγκεκριμένα, ενός αγρού, κείμενου στη θέση «Φτελιά» Μυκόνου, της κτηματικής περιφέρειας της Νήσου Μυκόνου, εκτάσεως μέτρων τετραγωνικών τεσσάρων χιλιάδων οκτακοσίων τεσσάρων (4.804) μετά των επ' αυτού κτισμάτων. Ο πλειστηριασμός θα λάβει χώρα, προκειμένου να ικανοποιηθεί ληξιπρόθεσμη απαίτηση του Δημοσίου, προερχόμενη από διάφορες αιτίες, η οποία ανέρχεται στο ποσό των 12.671.530,38 ευρώ πλέον προσαυξήσεων και λοιπών εξόδων.

4. Όπως προκύπτει από το υπ' αριθ. 223/5-6-2013 πιστοποιητικό βαρών του Υποθηκοφυλακείου Μυκόνου, στα βιβλία κατασχέσεων του συγκεκριμένου Υποθηκοφυλακείου έχει εγγραφεί, ήδη από 2-2-2012, διάταξη «ΥΠΕΡ του Ελληνικού Δημοσίου ΚΑΤΑ του Α. Γ. δυνάμει της Διάταξης του Προέδρου της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και ελέγχου των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης η οποία επέχει θέση κατάσχεσης σύμφωνα με το άρθρο 48 του Ν.3691/2008 και απαγορεύει την εκποίηση ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων του καθού δεδομένου ότι υπόκεινται σε κατάσχεση και δήμευση, σύμφωνα με το άρθρο 46 του Ν. 3691/2008». Πέραν της ανωτέρω κατάσχεσης επί του συγκεκριμένου ακινήτου έχουν εγγραφεί και άλλα εμπράγματα βάρη (4 προσημειώσεις, η μία εκ των οποίων έχει τραπεί σε υποθήκη) υπέρ διαφόρων Τραπεζικών Ιδρυμάτων, προγενέστερες χρονικά.

5. Με την από 25-6-2013 εξώδικη γνωστοποίηση – δήλωση του απευθυνόμενη προς την Επιχειρησιακή Μονάδα Είσπραξης της Γενικής Δ/νσεως Φορολογικών Ελέγχων & Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών ο Α.Γ. ζήτησε την μη διενέργεια του ως άνω πλειστηριασμού «*δεδομένου ότι το επίμαχο ακίνητο είναι κατασχεμένο και δημευμένο με την υπ' αριθμ. 27/2012 απόφαση του Αντιεισαγγελέως του Αρείου Πάγου, ως Προέδρου της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και ελέγχου των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης*» και συνεπεία τούτου απαγορεύεται η εκποίηση ή η με οποιοδήποτε άλλο τρόπο μεταβίβασή του.

6. Μετά από αυτά τέθηκε στο ΝΣΚ το ερώτημα: α) εάν η απαγόρευση εκποίησης της ακινήτου περιουσίας του Γ. Α., που επιβλήθηκε με διάταξη του Προέδρου της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και ελέγχου των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης κατά τις διατάξεις των άρθρων 46 και 48 του ν.3691/2008, εμποδίζει την επίσπευση προγράμματος αναγκαστικού πλειστηριασμού των ακινήτων αυτών εκ μέρους του Δημοσίου για χρέη του Γ. Α. προς το Δημόσιο και, β) σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο παραπάνω ερώτημα, αν υφίσταται χρονικός περιορισμός για τη συγκεκριμένη απαγόρευση και ποιος είναι αυτός.

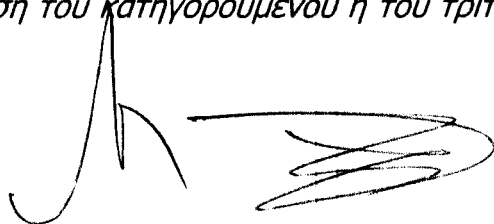
Β. Επί του ανωτέρω ερωτήματος εκδόθηκε η υπ' αριθμ. **275/2013** γνωμοδότηση, με την οποία το Α' Τμήμα Διακοπών (Σύνθεση Α2) του ΝΣΚ γνωμοδότησε ομόφωνα ότι: «*Η υπό το διδόμενο από την ερωτώσα υπηρεσία πραγματικό απαγόρευση εκποίησης της ακινήτου περιουσίας του Γ. Α., που επιβλήθηκε με διάταξη του Προέδρου της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης κατά τις διατάξεις των άρθρων 46 και 48 του ν.3691/2008, εμποδίζει την επίσπευση προγράμματος αναγκαστικού πλειστηριασμού των ακινήτων αυτών εκ μέρους του Δημοσίου για χρέη του Γ. Α. προς το Δημόσιο μέχρι την ολοκλήρωση της ποινικής διαδικασίας, δηλαδή την έκδοση αμετακλήτου αποφάσεως του αρμοδίου ποινικού Δικαστηρίου ή την για οποιοδήποτε λόγο ανάκληση της διατάξεως με την οποία επιβλήθηκε η δέσμευση*». Στη συνέχεια με το υπ' αριθμ. Α.Π.ΕΜ ΕΙΣ Α 1134576 ΕΞ /3-9-2013 έγγραφο της Γενικής Δ/νσεως Φορολογικών Ελέγχων & Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων/Επιχειρησιακής Μονάδας Είσπραξης/Τμήματος Α, που υπογράφεται από τον

Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, ζητήθηκε η επανεξέταση του ζητήματος από την Ολομέλεια του Ν.Σ.Κ.

II. 1. Με το άρθρο **7 του ν. 3691/2008** (ΦΕΚ Α 166) «*Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και άλλες διατάξεις*», όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο **2 παρ.1 του ν.3932/2011**, (ΦΕΚ Α'49) συνεστήθη "Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης" με έδρα το Νομό Αττικής, η οποία απολαμβάνει διοικητικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας, απαρτίζεται από τρεις αυτοτελείς Μονάδες, με διακριτές αρμοδιότητες, προσωπικό και υποδομές, υπό κοινό Πρόεδρο και ειδικότερα την Α', τη Β' και τη Γ' Μονάδα Διερεύνησης Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών. Σύμφωνα με το άρθρο **7^Α** του ως άνω νόμου, το προσωπικό της Α' Μονάδας «*συγκεντρώνει, διερευνά και αξιολογεί τις αναφορές υπόπτων ή ασυνήθων συναλλαγών που υποβάλλουν στην Αρχή τα υπόχρεα πρόσωπα, καθώς και τις πληροφορίες που διαβιβάζονται στην Αρχή από άλλους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς ή περιέρχονται σε αυτήν από τα μέσα ενημέρωσης, το διαδίκτυο ή οποιαδήποτε άλλη πηγή και αφορούν επιχειρηματικές, επαγγελματικές ή συναλλακτικές δραστηριότητες που ενδεχομένως σχετίζονται με νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. ... Σε επείγουσες περιπτώσεις ο Πρόεδρος διατάσσει τη δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων των ελεγχόμενων φυσικών ή νομικών προσώπων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 48 παράγραφος 5...*». Στις διατάξεις των άρθρων **2** και **3** του ίδιου νόμου καταγράφονται αναλυτικά οι εγκληματικές πράξεις - βασικά αδικήματα, η τέλεση των οποίων στοιχειοθετεί το αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες (ξέπλυμα χρήματος), ανάμεσα στις οποίες περιλαμβάνονται και τα προστεθέντα με την παρ. 1 άρθρου 77 του ν.3842/2010 (ΦΕΚ Α 58) αδικήματα της φοροδιαφυγής που προβλέπονται στα άρθρα 17 (αδίκημα φοροδιαφυγής για την παράλειψη υποβολής ή την υποβολή ανακριβούς δήλωσης στη φορολογία εισοδήματος), 18 (αδίκημα φοροδιαφυγής για μη απόδοση ή ανακριβή απόδοση Φ.Π.Α. και παρακρατούμενων φόρων, τελών ή εισφορών, εφόσον το ποσό του κύριου φόρου, τέλους ή εισφοράς ή το ποσό του ΦΠΑ που συμψηφίστηκε, επιστράφηκε ή δεν αποδόθηκε υπερβαίνει τα 3.000 ευρώ σε ετήσια βάση) και 19 (Αδίκημα φοροδιαφυγής για πλαστά, εικονικά ή

νοθευμένα φορολογικά στοιχεία, καθώς και για μη εφαρμογή διατάξεων του Κ.Β.Σ) του ν. 2523/1997 (ΦΕΚ 179 Α), όπως ισχύουν, καθώς και τα αδικήματα της λαθρεμπορίας που προβλέπονται στα άρθρα 155, 156 και 157 του ν. 2360/2001 (ΦΕΚ 265 Α), όπως ισχύουν.

2. Στο άρθρο **46 του ν. 3691/2008** ορίζονται τα εξής: «1. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποτελούν προϊόν βασικού αδικήματος ή των αδικημάτων του άρθρου 2 ή που αποκτήθηκαν αμέσως ή εμμέσως από προϊόν τέτοιων αδικημάτων ή τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν ή προορίζονταν να χρησιμοποιηθούν προς τέλεση αυτών των αδικημάτων, κατάσχονται και, εφόσον δεν συντρέχει περίπτωση αποδόσεως τους στον ιδιοκτήτη κατά την παρ. 2 του άρθρου 310 και του τελευταίου εδαφίου του άρθρου 373 Κ.Π.Δ., δημεύονται υποχρεωτικά με την καταδικαστική απόφαση. Η δήμευση επιβάλλεται ακόμη και αν τα περιουσιακά στοιχεία ή μέσα ανήκουν σε τρίτο, εφόσον αυτός τελούσε εν γνώσει του βασικού αδικήματος ή των αδικημάτων του άρθρου 2 κατά το χρόνο κτήσεως αυτών. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής ισχύουν και σε περίπτωση απόπειρας των ανωτέρω αδικημάτων...». Επίσης, στο άρθρο **48 του ίδιου νόμου**, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 5 του ν.3932/2011(ΦΕΚ Α 49) ορίζονται τα εξής: « 1.Όταν διεξάγεται τακτική ανάκριση για τα αδικήματα του άρθρου 2 μπορεί ο ανακριτής, με σύμφωνη γνώμη του εισαγγελέα, να απαγορεύσει την κίνηση κάθε είδους λογαριασμών, τίτλων ή χρηματοπιστωτικών προϊόντων που τηρούνται σε πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό, καθώς και το άνοιγμα των θυρίδων θησαυροφυλακίου του κατηγορουμένου, έστω και κοινών οποιουδήποτε είδους με άλλο πρόσωπο, εφόσον υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες ότι οι λογαριασμοί, οι τίτλοι, τα χρηματοπιστωτικά προϊόντα ή οι θυρίδες περιέχουν χρήματα ή πράγματα που προέρχονται από τέλεση των αδικημάτων του άρθρου 2. Το ίδιο ισχύει και όταν διεξάγεται ανάκριση για βασικό αδίκημα και υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες ότι οι λογαριασμοί, οι τίτλοι, τα χρηματοπιστωτικά προϊόντα ή οι θυρίδες περιέχουν χρήματα ή πράγματα που προέρχονται από την τέλεση του ανωτέρω αδικήματος ή που υπόκεινται σε δήμευση, σύμφωνα με το άρθρο 46 του παρόντος νόμου. Σε περίπτωση διεξαγωγής προκαταρκτικής εξέτασης ή προανάκρισης, η απαγόρευση της κίνησης των λογαριασμών, τίτλων, χρηματοπιστωτικών προϊόντων ή του ανοίγματος των θυρίδων μπορεί να διαταχθεί από το δικαστικό συμβούλιο. Η διάταξη του ανακριτή ή το βούλευμα του συμβουλίου επέχει θέση έκθεσης κατάσχεσης, εκδίδεται χωρίς προηγούμενη κλήση του κατηγορουμένου ή του τρίτου,

δεν είναι απαραίτητο να αναφέρει συγκεκριμένο λογαριασμό, τίτλο, χρηματοπιστωτικό προϊόν ή θυρίδα και επιδίδεται στον κατηγορούμενο και στο διευθυντικό στέλεχος του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού που αναφέρεται στην παρ. 1 του άρθρου 44 ή στον διευθυντή του υποκαταστήματος του τόπου όπου εδρεύει ο ανακριτής ή ο εισαγγελέας. Σε περίπτωση κοινών λογαριασμών, τίτλων, χρηματοπιστωτικών προϊόντων ή κοινής θυρίδας επιδίδεται και στον τρίτο. 2. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο απαγόρευση ισχύει από τη χρονική στιγμή της επίδοσης στο πιστωτικό ίδρυμα ή στο χρηματοπιστωτικό οργανισμό της διάταξης του ανακριτή ή του βουλεύματος. Από τότε απαγορεύεται το άνοιγμα της θυρίδας και είναι άκυρη έναντι του Δημοσίου τυχόν εκταμίευση χρημάτων από το λογαριασμό ή εκποίηση τίτλων ή χρηματοπιστωτικών προϊόντων. Διευθυντικό στέλεχος ή υπάλληλος του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού, που παραβαίνει με πρόθεση τις διατάξεις της παραγράφου αυτής, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών και με χρηματική ποινή. 3. Αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, μπορεί ο ανακριτής ή το δικαστικό συμβούλιο να διατάξει την απαγόρευση εκποίησης ορισμένου ακινήτου του κατηγορουμένου. Η διάταξη του ανακριτή ή το βούλευμα επέχει θέση εκθέσεως κατασχέσεως, εκδίδεται χωρίς προηγούμενη κλήση του κατηγορουμένου και επιδίδεται στον κατηγορούμενο και στον αρμόδιο φύλακα μεταγραφών, ο οποίος υποχρεούται να προβεί την ίδια ημέρα σε σχετική σημείωση στα οικεία βιβλία και να αρχειοθετήσει το έγγραφο που του κοινοποιήθηκε. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της διάταξης της παραγράφου αυτής. Κάθε δικαιοπραξία, υποθήκη, κατάσχεση ή άλλη πράξη που εγγράφεται στο βιβλίο του υποθηκοφυλακείου μετά την εγγραφή της πιο πάνω σημείωσης είναι άκυρη έναντι του Δημοσίου. 4... 5. Όταν διεξάγεται έρευνα από την Α` Μονάδα της Αρχής, η απαγόρευση της κίνησης λογαριασμών, τίτλων και χρηματοπιστωτικών προϊόντων, του ανοίγματος θυρίδων και της μεταβίβασης ή εκποίησης οποιουδήποτε περιουσιακού στοιχείου μπορεί να διαταχθεί σε επείγουσες περιπτώσεις από τον Πρόεδρο της Αρχής, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1 έως 3».

3. Με το άρθρο **35 παρ. 1 του ν.δ. 356/1974** «Περί Κώδικος Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων», ορίζεται ότι: «1. Δύναται να γίνη κατάσχεσις ακινήτου ανήκοντος

κατά κυριότητα εις τον οφειλέτην ή εμπραγμάτου δικαιώματος του οφειλέτου επί ακινήτου...».

4. Με την **παρ. 1** του άρθρου **76 του Π.Κ** ορίζονται τα εξής: «1. Αντικείμενα που είναι προϊόντα κακουργήματος ή πλημμελήματος το οποίο πηγάζει από δόλο, καθώς και το τίμημά τους, και όσα αποκτήθηκαν με αυτά, επίσης και αντικείμενα που χρησίμευσαν ή προορίζονταν για την εκτέλεση τέτοιας πράξης μπορούν να δημευθούν αν αυτά ανήκουν στον αυτουργό ή σε κάποιον από τους συμμετόχους. Για άλλες αξιόποινες πράξεις, το μέτρο αυτό μπορεί να ληφθεί μόνο στις περιπτώσεις που ορίζει ειδικά ο νόμος...».

III. Από τις ανωτέρω διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους, προκύπτουν, τα εξής:

1. Δήμευση είναι η αφαίρεση από την Πολιτεία του όλου ή μέρους της περιουσίας του καταδικαζομένου και η περιέλευση αυτής στην κυριότητα του Ελληνικού Δημοσίου με αμετάκλητη δικαστική απόφαση (ΑΠ 391/53, Θ. ΞΕ' 232, ΑΠ 646/54, ΝοΒ 1954. 1239, ΟΛΑΠ 210/1965, ΝοΒ 13. 1146). Η δήμευση ως παρεπόμενη ποινή επιβάλλεται κατά την παρ.1 του άρθρου 76 Π.Κ (ΑΠ 1193/2011, ΝΟΜΟΣ) ή βάσει διατάξεων ειδικών νόμων (άρθρα 12 και 466 Π.Κ, ΟΛΑΠ 213/51, ΠΧρ. Α' 360, ΑΠ 261/57, ΠΧρ. Ζ' 512), για λόγους δημοσίου συμφέροντος και ως κύρωση στο δράστη, λόγω της τέλεσης αξιόποινης πράξης. Ως εκ τούτου, η ιδιοκτησία επί του δημευθέντος δεν απολαύει της συνταγματικής προστασίας, αφού ασκείται σε βάρος του δημοσίου συμφέροντος (ΑΠ 949/83, ΠΧρ. ΛΔ' 45, ΑΠ 267/79, ΠΧρ. Α' 473).

2. Περαιτέρω από τις διατάξεις του άρθρου 46 του ν. 3691/2008 που επαναλαμβάνουν ρυθμίσεις που ίσχυαν και υπό το καθεστώς του προηγούμενου ν.2331/1995, με ορισμένες διαφοροποιήσεις, προκύπτει ότι τόσο η δήμευση όσο και η χρηματική ποινή ως υποκατάστατο αυτής είναι ιδιόμορφα αποκαταστατικά μέτρα και φέρουν τον χαρακτήρα παρεπόμενης ποινής (ΑΠ 1879/2010). Εξάλλου, από το σύνολο των διατάξεων του ν. 3691/2008 (όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με τον ν.3932/2011), σκοπός των οποίων κατά τη ρητή διατύπωση του άρθρου 1 αυτού είναι η λήψη των αναγκαίων μέτρων για την πρόληψη και καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, προκύπτει ότι η απαγόρευση εκποίησης ορισμένου ακινήτου του κατηγορουμένου, που επιβάλλεται με διάταξη του ανακριτή ή του δικαστικού συμβουλίου ή του Προέδρου της Αρχής

Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης, αποσκοπεί στο να εμποδίσει οποιαδήποτε διάθεση του συγκεκριμένου ακινήτου, είτε από τον ίδιο τον κατηγορούμενο, είτε από οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο, περιλαμβανομένου και του Ελληνικού Δημοσίου, κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας, ούτως ώστε, εκτός από την εξυπηρέτηση των σκοπών της ανάκρισης, να εξασφαλισθεί ότι, σε περίπτωση καταδικαστικής αποφάσεως, θα είναι δυνατή η δήμευση του ακινήτου είτε ως παρεπόμενη ποινή, είτε ως μέτρο ασφαλείας. Ο χαρακτήρας αυτός της δέσμευσης και ως μέτρου εξασφαλιστικού της δήμευσης, που εξυπηρετεί, ως προελέχθη, τον ευρύτερου δημοσίου συμφέροντος σκοπό της πρόληψης και καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, καθιστά μη νόμιμη οποιαδήποτε πράξη εκποίησης του δεσμευθέντος ακινήτου, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η επίσπευση προγράμματος αναγκαστικού πλειστηριασμού του συγκεκριμένου ακινήτου, μέχρι την ολοκλήρωση της ποινικής διαδικασίας, δηλαδή την έκδοση αμετακλήτου αποφάσεως του αρμοδίου ποινικού δικαστηρίου ή την, για οποιοδήποτε λόγο ανάκληση της διάταξης, με την οποία επιβλήθηκε η δέσμευση.

3. Στη προκειμένη περίπτωση, με βάση τα πραγματικά περιστατικά που εκτίθενται από την ερωτώσα υπηρεσία, η απαγόρευση εκποίησης της ακινήτου περιουσίας του Γ. Α., που επιβλήθηκε με διάταξη του Προέδρου της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και ελέγχου των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης κατά τις διατάξεις των άρθρων 46 και 48 του ν.3691/2008, εμποδίζει την επίσπευση προγράμματος αναγκαστικού πλειστηριασμού των ακινήτων αυτών εκ μέρους του Δημοσίου για χρέη του Γ. Α. προς το Δημόσιο μέχρι την ολοκλήρωση της ποινικής διαδικασίας, δηλαδή την έκδοση αμετακλήτου αποφάσεως του αρμοδίου ποινικού Δικαστηρίου ή την για οποιοδήποτε λόγο ανάκληση της διατάξεως με την οποία επιβλήθηκε η δέσμευση.

IV. Ενόψει των όσων εκτίθενται ανωτέρω, επί του τεθέντων ερωτημάτων, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Α' Τακτική Ολομέλεια) γνωμοδοτεί, ομόφωνα, ότι η απαγόρευση εκποίησης της ακινήτου περιουσίας του Γ.Α., που επιβλήθηκε με διάταξη του Προέδρου της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου

των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης, κατά τις διατάξεις των άρθρων 46 και 48 του ν.3691/2008, εμποδίζει την επίσπευση προγράμματος αναγκαστικού πλειστηριασμού των ακινήτων αυτών εκ μέρους του Δημοσίου για χρέη του Γ. Α. προς το Δημόσιο μέχρι την ολοκλήρωση της ποινικής διαδικασίας, δηλαδή την έκδοση αμετακλήτου αποφάσεως του αρμοδίου ποινικού Δικαστηρίου ή την για οποιοδήποτε λόγο ανάκληση της διάταξης, με την οποία επιβλήθηκε η δέσμευση.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 5 - 12 - 2013

Ο Πρόεδρος

Ιωάννης Σακελλαρίου

Πρόεδρος του Ν.Σ.Κ.

Η Εισηγήτρια

Χριστίνα Διβάνη

Νομική Σύμβουλος ΝΣΚ